

Malmö högskola

Läroarutbildningen

Idrottsvetenskap

Examensarbete

Idrottsvetenskap

Brottning i svensk media

Wrestling in Swedish media

C-uppsats

15 högskolepoäng

2020-08-26

Handledare: Kutte Jönsson

Examinator: Tomas Peterson

Förord

Skrivandet av den här kandidatuppsatsen har för oss varit en rolig, men intensiv och krävande arbetsprocess. Vi vill börja med att tacka varandra för ett gott samarbete. Det har varit givande att gå igenom denna process tillsammans. Vi vill fortsätta med att tacka vår handledare Kutte Jönsson som gett oss tips och vägledning genom arbetsprocessen.

Vi vill även passa på att tacka vår gode vän, Ronny Persson, som gett oss guld värda tips och som funnits med som bollplank från processens start.

Sammanfattning

Titel: Brottning i svensk media

Författare: Anders Hallbäck och Shevan Waheladen

Nyckelord: brottning, media, ryktbarhet, medlemstapp, skandaler, idrottshjältar, olympiska spelen, världsmästerskapen

Brottning har som tävlingsidrott i Sverige haft både upp- och nergångar när man ser till antalet utövare och till idrottens status. Idrotten har under en längre tidsperiod tappat mandat i de svenska idrottshemmen. Utifrån de fakta vi har tagit fram kan vi tydligt se en fallande kurva av antalet licensierade brottare i Sverige från slutet av 70-talet och framåt.¹

Syftet med den här kvalitativa studien har varit att undersöka och jämföra hur svenska medier har bevakat och skrivit om brottning mellan åren 1977 och 2008. Detta för att ta reda på om mediernas bevakning av sporten kan ha haft betydelse kring det medlemstapp som drabbade svensk brottning under dessa år. Detta gjordes genom att granska artiklar som skrivits i sydsvenskan och Aftonbladet under fem internationella tävlingar, varav två världsmästerskap och tre olympiska spel. Vi har använt oss av relevanta medieteorier som ska vara till hjälp för att analysera och redogöra för resultatet.

Vår undersökning visar att svenska brottningsförbundet år 2008 har 70 % färre licensierade brottare jämfört mot vad de hade i slutet av 70-talet. Efter två av de utvalda turneringar ökade antalet licensierade brottare under en kortare period. Vi tror att detta beror på att brottningen fått större uppmärksamhet runt om i landet och väckt intresse hos den svenska befolkningen. Vi noterade även hur brottarnas personligheter avspeglades på ett annorlunda sätt i de tidigare artiklarna, vilket kan ha inspirerat och ökat intresset för brottningen. Tillväxten av antalet tävlande brottare, som vi kunde se efter två av mästerskapen, varade inte länge, utan fortsatte snart sin nedåtgående kurva. Detta kan dels bero på bristen av positiva och inspirerande artiklar som skildrar det positiva i sporten samtidigt

¹ Fried, Morgan, Antal licensierade brottare, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat material, 2012.

som de negativa artiklarna om sporten tycks ha blivit allt mer vanliga. Detta kan i det långa loppet skadat brottningens ryktbarhet och popularitet i de svenska hemmen.

Abstract

Title: Wrestling in swedish media

Authors: Anders Hallbäck and Shevan Waheladen

Key words: wrestling, media, reputation, member pin, scandals, sport heroes, olympic games, world championships

Wrestling as a competitive sport in Sweden have had ups and downs when we look at the quantity of athletes and the status of the sport itself. From the facts that we have extracted, we can see a strong declining curve in the amount of licensed wrestlers in Sweden from the end of the 1970's.

The purpose of this qualitative study was to examine and compare how the Swedish media has been covering wrestling between 1977 and 2008. This was done by reviewing articles written in Sydsvenskan and Aftonbladet during five international competitions. We have interpreted articles from relevant media theories that will be helpful to explain and analyze the results.

Our study shows that the Swedish wrestling organisation has about 70% less of its competitive (licensed) wrestlers 2008 compared to the late 70's. After two of the reviewed tournaments, the number of licensed wrestlers increased. We believe this has largely to do with how the media wrote about the wrestling competitions and about the Swedish wrestlers successes. We also noticed how their personalities were reflected in an interesting way in the earlier articles, that may have affected the interest of wrestling in a positive way. The boost of the increasing wrestling competitors, that we saw after two of the studied championships, did not last very long, and it soon started continuing the downgoing curve. This may be due to the lack of wrestling articles that portrays the good in the sport at the same time as the negative articles about the sport seems to have become more frequent. In the long run it means that this have caused damaged to the wrestling reputation and popularity in the swedish homes.

Innehållsförteckning

Förord	2
Sammanfattning.....	3
Abstract.....	5
Innehållsförteckning	6
Inledning	8
Problemformulering.....	10
Syfte	10
Frågeställningar.....	11
Tidigare forskning.....	11
Engelsk studie	11
Nya Zeeländsk studie	11
Norsk studie	12
Teorier.....	13
Kultiveringsteorin.....	13
Kriterier för valet av nyheter.....	14
Nyhetvärde.....	14
Nationalism	15
Ryktbarhet.....	15
Metod och genomförande	16
Val av metod	16
Val av forskningsansats	16
Tillvägagångssätt	17
Litteratursökning.....	17
Urval	18
Bortfall	18
Reliabilitet och validitet	18
Resultat och analys	20
Internationella mästerskap ur Aftonbladet och sydsvenskans arkiv	20
VM 1977.....	20
OS 1988	24
VM 1993.....	26
OS 2000	28
OS 2008	30

Slutdiskussion.....	32
Källförteckning	36
Tidningsartiklar	37

Inledning

Brottning som kampform har funnits sedan urminnes tider. Redan i det antika Olympiska spelen i romarriket fanns brottning med på programmet som en av huvudattraktionerna. Den moderna brottningen kom till Sverige genom Danmark och Finland på 1880-talet.² Brottningen växte sig större och större och var som allra störst i slutet av 50-talet, då hela 184 lag deltog i den anrika fyrstadstävlingen (SM för lag).³ Detta i jämförelse med år 2011 då endast 22 lag deltog.⁴ Av allmän kännedom vet vi att brottning är en relativt liten sport i Sverige, jämfört med fotboll, ishockey och golf exempelvis. Trots det, är brottningen Sveriges mest framgångsrika OS-sport med flest guldmedaljer i Olympiska Spelen fram till år 2008.⁵

Genom media har idrottsresultat och referat nått ut till det svenska folket i över hundra år.⁶ 1895 började de borgerliga tidningarna i storstäderna aktivt stödja idrottsrörelsen genom att spela en organisatorisk roll i samband med tävlingar och aktiviteter. Tidningarnas sportrapportering fungerade bland annat som interninformation för klubbarna eftersom det ofta var genom tidningarna de aktiva fick veta var de skulle mötas. Idrottens verkliga genombrott i svensk press kan således dateras till 1900-talets första decennium. Aftonbladet och Stockholms dagblad ökade snabbt antal skrivna idrottsartiklar i tidningarna. Detta var på grund av att konkurrensen blev större och då gällde det att skildra händelserna från de andra tidningarna. Då gällde det att få in den bästa idrottshändelsen i tidningen och få den utskickad först för att dra till sig allt mer läsare.⁷

Hösten 1954 började svenska radiotjänsten med televisionssändningar där idrott fanns med som en naturlig aktivitet att sända bilder från. Den allra första TV-sändningen i Sverige som visade idrott handlade om två lokala ishockeymatcher i Stockholmsområdet. Sportjournalisterna som var ditbjudna för att uppleva premiärvisningen av den här nya, revolutionerande tekniken att uppleva idrott på, var allt annat än missnöjda. De flesta var förtjusta och många menade att matcherna var lätta att följa. Radiosändningar av idrottsaktiviteter hade funnits sedan långt

² Morgan Kihlberg, *Idrottshistoria. Hur olika sporter uppstod och utvecklades* (Uddevalla: Zindermans, 1983), 98.

³ Bengt Ahlbom och Thure Petersson, *Fyrstadsbrottningarna* (Bjälsta: CEWE-förlaget, 1976), 47.

⁴ Tidningen Brottning, 6, 2011, s. 21.

⁵ http://www.svd.se/sport/brottning-ar-sveriges-paradgren-i-os-raknat-i-guld_1491419.svd

⁶ Peter Dahlén, *Sport och medier – En introduktion* (Kristiansand: Högskoleförlaget, 2008), 70

⁷ Dahlén, *Sport och medier – En introduktion*, 70.

tidigare och möjligheten att numera följa sin favoritidrott på TV var banbrytande och öppnade helt nya perspektiv.⁸

Senare visade det sig att tennis var en av de sporterna TV var intresserade att visa. Efter 1960 kom genombrottet för direktsända TV-sändningar till det svenska folket. Janne Lundqvist vann år 1964 de svenskas hjärtan efter att ha spelat en dramatisk match över fem perioder i Båstads internationella individuella turnering mot storstjärnan Manuel Santana från Spanien. Trots förlusten ansågs en stor TV-publik tagit Janne till sitt hjärta med sitt underhållande spel och sin känslomässiga personlighet.⁹

När det sedan började diskuteras hur TV förändrat bilden av tennis för det svenska folket ansåg de flesta att det var ett stort genombrott för sporten. En betraktare av TV-sändningarna var Thure Isacsson som levererade en analys efter tre dagars tittande, och ställde frågan om tennis i TV gett någon givande propaganda för sporten. Isacsson säger ja, för att man kunnat följa de idrottsliga framgångarna, ja, för att Janne Lundqvist blivit en TV-idol för det svenska folket genom sin spelglädje. Isacsson fortsätter med att säga nej, för att han ansåg att sporten var alldeles för svår för den stora massan att förstå sig på. Det alltför krångliga räknesettet (15-30-40-fördel osv) medförde svårigheter för publiken att följa med.¹⁰ Idag kan vi dock bekräfta att tennisen fått stor framgång i TV-rutan och verkar inte vara svår för allmänheten att förstå sig på.

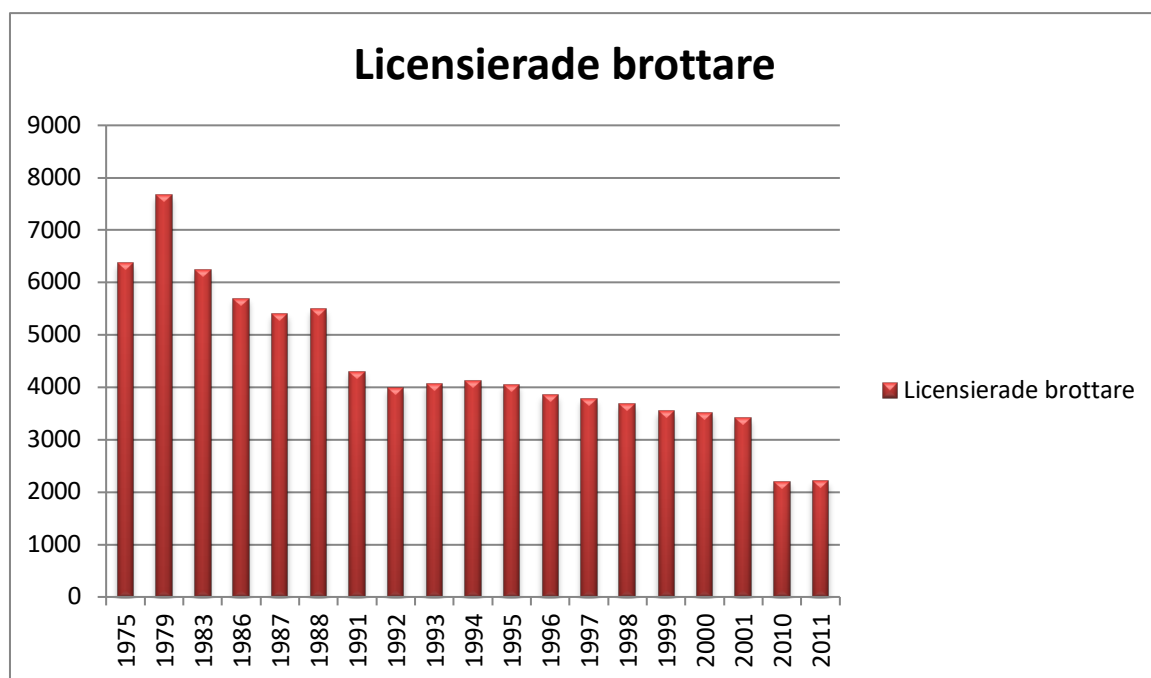
För att en sport ska bli populär krävs naturligtvis ett intresse av att utöva sporten. Dessutom bör sporten ha ett nöjesvärde för allmänheten som gör det roligt eller intressant att titta på. Brottning är en sport som har haft många fler medlemmar än vad den har idag. Diagrammet nedan visar hur antalet licensierade brottare i Sverige har förändrats sedan mitten av 1970-talet. Från år 1979 fram till 2008 har brottningsförbundets licensantal sjunkit med över 70 %. Siffran på det totala antalet av licensierade idrottare i Sverige har dock legat på samma nivå åtminstone de senaste femton åren.¹¹

⁸ Jonny Wijk, *Det svenska "golf- och tennisundret". En parallell framgångshistoria – om tennisens och golfens elitutveckling samt en ansats till förklaringsmodeller gällande orsaksfaktorer till idrottsframgångar*, *Idrott, historia och samhälle* (2007): 32-59.

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

Figur 1. Diagram över antalet svenska licensierade brottare mellan 1975 och 2011.¹²

Problemformulering

Brottning är idag en minoritetssport i Sverige, med drygt 2000 aktiva brottare år 2011.¹³ Brottningen hade dock över 6000 utövare år 1975. Orsakerna till tappet kan vara många, men eftersom media förmedlar sporten genom framförallt tidningar och TV tror vi att media kan ha haft stor påverkan i denna nedåtgående kurva.

Syfte

Vårt syfte är att undersöka och beskriva hur mediernas bevakning av svensk brottning förändrats mellan 1977 och 2008 genom att studera hur två tidningar (Sydsvenskan och Aftonbladet) skrivit om brottning under fem internationella mästerskap. Med den empiri vi samlat in från dessa två tidningsförlag, ska vi jämföra licensantalets förändringar under dessa år för dra en slutsats i fall medierna kan ha haft en betydande roll för brottningens popularitet.

¹² Fried, Morgan, Antal licensierade brottare, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

¹³ Fried, Antal licensierade brottare, 25.; Svensson, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990*, 33.; Thiborg, *Utdrag ur RFs medlemsregister*.

Frågeställning

Har medierna haft en påverkan av brottningsens popularitet sett till antalet utövare mellan 1977-2008?

Tidigare forskning

Vi fann tre relevanta studier som kan kopplas till vårt arbete. Studierna handlar i allra högsta grad om media och idrott i olika situationer. Den första studien beskriver kort vilken roll media spelar för idrotten. Den andra studien handlar om varför vissa idrotter prioriteras före andra i media. Den tredje och sista studien handlar om hur norska elitbrottare ser på medias exponering av brottnings.

Engelsk studie

Boyle & Haynes har i boken ”Power play – Sport, the media and popular culture” behandlat frågor som berör idrott, media och popularitet.¹⁴ I deras slutsats har de kommit fram till att det finns ett flertal anledningar till varför sport spelar stor roll för TV. Ekonomiskt sett visas idrottssändningar genom TV som en produkt i kampen om att säkra tittare och abonnenter. Sedan TV började med sportsändningar har en del sporter fått ett rejält uppsving. I slutet på 60-talet blev snooker, en form av biljard, i stort sett återuppfunnen då TV började sända denna sport. I dag vet man även att ju mer populär en idrottsman eller idrottslag är, desto fler tittare får dessa matcher. TV-kanalen NBC fördröjde, 2008, 100-metersfinalen för herrar i fågelboet på Olympiska Spelen i Peking med 12 timmar endast för att visa loppet på bästa sändningstid och därmed nå ut till fler tittare. Av det kan vi dra slutsatsen att media anpassar sig efter folket. Man värnar helt enkelt om tittarna i hopp om att göra de så nöjda som möjligt.

Nya Zeeländsk studie

I en Nya Zeeländsk studie kan vi läsa hur fransk media väljer ut de idrotter som ska exponeras i TV.¹⁵ Deras huvudsyfte var att besvara varför media väljer ut vissa idrotter och ignorerar andra. Studien är av kvalitativ ansats där datan samlats in från semi-strukturerade intervjuer med totalt nio personer. Den centrala frågan i studien handlar om vilken roll medieproducenter spelar när det handlar om att vidmakthålla idrotters popularitet. De nio intervjupersonerna var erfarna män och kvinnor från både tidningar och TV. De utvalda från TV-sektionen är alltså högt uppsatta personer (redaktörer, chefredaktörer och avdelningschefer) som är ansvariga för

¹⁴ R. Boyle och Richard Haynes, *Power Play – Sport, the media and popular culture* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2009), 67-74.

¹⁵ B. Gee och S. Leberman, Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read, *International Journal of Sport Communication*, 4 (2011): 329

beslutsfattandet av vilka idrotter som visas. Av praktiska skäl valde de att begränsa sig till personer som bodde i Paris. För att undvika snedvridningar av en viss idrott valde man att koncentrera sig på de stora franska multisportkanalerna. Den mest populära TV-kanalen ”TF1” blev dock bortvald på grund av att de begränsade sig till singelidrotter.

Författarna av studien undersökte på vilka grunder en idrott eller idrottare blev prioriterad och utvald att visas i media och fann att tre kriterier ansågs vara av högt värde när detta bestäms. *Nyhetsvärde*, *nationalism* och *ryktbarhet* är dessa tre kriterier vilka kommer att förklaras ytterligare under stycket *teori*.

Norsk studie

En norsk studie som behandlar brottning har undersökt hur norska elitbrottare ser på hur brottning som idrott framställs i norsk media.¹⁶ Deras insamlade data kommer från åtta djupintervjuer med brottare av landslagsklass. Fyra av dessa är män och fyra är kvinnor. Generellt sett är uppvaktningen av brottning väldigt begränsad i norsk media. Brottning är en av minoritetsidrotterna, och media ger mer plats åt de populärare idrotterna som fotboll och skidåkning. En norsk tidningsdatabas visar att inom ett femårsspann (augusti 2002 – augusti 2007) rapporterades det 875 gånger om brottning, medan det rapporterades drygt 115 000 gånger om fotboll och 50 000 gånger om skidåkning.¹⁷ Dock säger detta ingenting om vad som egentligen skrevs om de olika sporterna. Brottarna ansåg att medieuppvaktningen av sporten näst intill var obefintlig i förhållande till de antal internationella medaljer som tagits för landet. Vidare menade brottarna också att journalisterna hellre fokuserade på skandaler och andra irrelevanta områden än att exempelvis ta reda på hur bra de brottats i en turnering. Blomkålsöron och viktkontroll var ofta mer intressanta ämnen för journalisterna än själva resultaten, menade vissa av respondenterna. Som en helhetsbild anser de att media letar efter sätt att visa en negativ bild av brottning och skapa debatter om huruvida brottning är hälsosamt eller inte. Media skapar en bild av brottare som i många fall kan kännas förlöjligande. Att en brottare i första hand beskrivs som stark är ett exempel. Respondenterna avslutade med att brottning handlar om mer än de fysiska kvaliteterna, utan där även vilja och motivation att ta sig genom de olika faser som uppstår under en karriär, spelar in.

¹⁶ M K. Sisjord och E. Kristiansen, *Serious Athletes or Media Clowns? Female and Male Wrestlers' Perceptions of Media Constructions* (Oslo: Human Kinetics, 2008).

¹⁷ Sisjord och Kristiansen, *Serious Athletes or Media Clowns? Female and Male Wrestlers' Perceptions of Media Constructions*.

Teorier

I det här stycket kommer vi att beskriva våra teorier som kommer ligga till grund för tolkningen och analysen av tidningsartiklarna.

Kultiveringsteorin

Kultiveringsteorin är en teori som säger att media påverkar samhällets allmänna uppfattning.¹⁸ Gerbner, som är upphovsman till teorin, menar att TV och tidningar är en så pass viktig informationskälla att mottagarna inte kan undvika att gradvis bli påverkade i sin vardagliga syn på saker. Med det menar vi att vårt tankesätt och våra värderingar kan förändras beroende på hur media väljer att framställa ett visst ämne. Precis som vilken teori som helst, är den inte helt problematiklös. I kultiveringsteorin finns en psykologisk aspekt att ta hänsyn till. Vissa målgrupper och individer är mer mottagliga än andra att bli påverkade av massmediernas budskap, som undermedvetet påverkar oss.¹⁹ Generellt tillhör barn en av de målgrupper som är mer lättpåverkade än andra. Detta eftersom deras hjärnor inte är färdigutvecklade för att kunna sortera vilken information som är trovärdig respektive ej trovärdig, och dels eftersom att stor del ännu inte hunnit skaffa sig en egen uppfattning.²⁰

Mediateorin

Film- och musikvärldens stjärnor har sedan lång tid tillbaka varit heta objekt för forskarvärlden. Inom idrotten dröjde det ända till 1990-talet, innan studier började växa fram kring de betydelser som media spinner runt världens sportstjärnor. Varför sportstjärnorna helt plötsligt blev ett så intressant ämne att forska om har till stor del att göra med att de idag är en så betydelsefull hörnpelare inom nöjesindustrin, såväl kulturellt som ekonomiskt. Även om en person är väldigt framgångsrik inom sin idrott betyder det inte rakt av att personen är en stjärna. Dahlén menar att det är först när olika medier framställer personen i fråga med ”samhällelig genomslagskraft” som personen blir känd i det offentliga rummet, ofta genom olika berättarmässiga eller ”narrativa” framställningar.²¹

Intresset och engagemanget för idrotten utanför de aktivas led skulle inte heller finnas där om det inte vore för medierna och de berättelser de framför genom tv, radio och i tidningar. Många

¹⁸ Dan Laughey, *Key Themes in Media Theory* (Berkshire: Open University Press, 2007), 20-21.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 388

aktiva idrottare har själva en gång i tiden blivit inspirerade till idrotten genom de idrottsidoler de har kunnat följa, menar Dahlén.²²

Genom tävlingsidrotten kan vi också identifiera oss med faktiska individer som tävlar i oförutsägbara event, till skillnad från film- och skivindustrin, vars stjärnor antar fiktiva karaktärer utifrån filmer, shower etc. där händelseförloppet är bestämt på förhand. Av den anledningen kommer idrottsstjärnorna ses som mer autentiska än stjärnor inom andra nöjesbranscher. Dahlén uttrycker dock att där finns en baksida med just idrottsstjärnors publicitet. ”Eftersom idrottsstjärnor representerar en viss form av excellens och autenticitet och publiken visar sin aktning och kärlek när idrottsstjärnor kan bevisa detta i krävande tävlingssammanhang, kan ”kärleksförhållandet” snabbt slå om till besvikelse och förakt när de höga förväntningarna och idealen inte infrias. Det kan handla om misstag på tävlingsarenan i form av en missad straff eller växling i en stafett, men det kan också handla om moraliska felsteg vid sidan av idrottsarenan, i form av doping, fylleri, misshandel eller annan misskötsel.”²³

Korruption kan på ett eller annat sätt kopplas till att måla upp en negativ sida av sporten, som har varit ett omskrivet samtalsämne i brottningsvärlden under senare år.

Kriterier för valet av nyheter

Franska beslutsfattare för media menade att det är tre kriterier som styr vilka nyheter som ska visas i media. Dessa kriterier ska senare hjälpa oss att förklara och analysera vår empiri.

Nyhetvärde

Beslutsfattare för både tidningar och TV menade att det huvudsakliga kriteriet för väljandet av idrott/idrottare var nyhetsvärdet av ett resultat eller prestation. En av de manliga beslutsfattarna hänvisar till tävlingsidrotternas årliga tävlingsplanering vilken finns i alla idrotter. Stora evenemang som Olympiska Spelen arrangeras var fjärde år, som både media och åskådare är väl medvetna om långt före tävlingsstart. Den förutsägbara sportkalendern sägs bidra till att förklara varför endast en handfull idrotter dominerar i media. Slutligen menar beslutsfattarna att det är kvaliteten i prestationen och hur prestationen uppnåddes som spelar roll.²⁴ Vilken kvalitet en prestation har, bedöms av oss utifrån hur artiklarna är skrivna.

²² Peter Dahlén, *Sport och medier*, 23

²³ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 390.

²⁴ Gee och Leberman, *Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read*, 329.

Nationalism

Nationalism är ett brett begrepp, som det finns många typer av. Den nationalism som beskrivs i de franska medierna handlar om att man hyllar och framhåller den nationen man är medlem i. I studien som var gjord i Frankrike ökade chanserna för exponering om prestationen var gjord av människor från Frankrike, alltså hemlandet.²⁵ En vinnande prestation av en ensam man eller kvinna ansågs i Frankrike vara otillräcklig för att kunna garantera exponering i media, än mer förstasidan i en tidning eller huvudreportaget i ett nyhetsinslag. Det skulle kunna förklara varför en individuell idrott får mindre uppmärksamhet i media än lagidrotter.

Nationen har ett ganska högt värde som går före klass, etnicitet, religiös tillhörighet och könstillhörighet. Nationalistiska känslor uppmuntras på ett aktivt sätt genom idrotten. Ett bra exempel på det är invigningarna av de olympiska spelen, då nationerna paraderar ut på idrottsarenan med nationsfanan höjd mot skyn och nationalsångerna som dundrar ur högtalarna när vinnaren korats.²⁶

De nationalistiska känslorna kan ibland till och med gå över styr. Ett exempel på det beskrivs i Kutte Jönssons bok, *Idrottsfilosofiska introduktioner*. Staffan Tapper, landslagsfotbollsspelare för Sverige, fick lägga en avgörande straff mot Polen i VM 1974, som han missade. Många kommer så småningom om att glömma straffen och tänka att det alltid kommer fler matcher. En av dem som inte kunde glömma var filmregissören Bo Widerberg som tjugo år efter matchen beskriver sina känslor för straffskytten Tapper: ”Där jag möter honom på gatan i Malmö bär han straffen som ett födelsemärke i ansiktet. De av oss som inte förstår vad fotboll är passerar förbi utan att se någonting. Vi andra, vi som förstår vad fotboll är, ser märket, det fruktansvärda, som brinner över kinden, och det kan hända att vi går över i tid på andra sidan gatan för att slippa mötet.”

Detta exemplet visar egentligen bara hur stor roll de nationalistiska känslorna kan spela.

Ryktbarhet

Här pratar man om att en idrotts eller idrottares rykte har stor påverkan i hur media väljer att exponera dessa. Ju populärare än idrott är eller ju intressantare en idrottares personlighet är, desto större är chansen att det uppmärksammas i media.²⁷ Ryktbarheten medför att media kan

²⁵ Gee och Leberman, *Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read*, 329.

²⁶ Kutte Jönsson, *Idrottsfilosofiska introduktioner*. (Malmö: idrottsforum.org, 2008), 66

²⁷ Gee och Leberman, *Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read*, 329.

förbise en stor talang för att de prefererar kändisfaktorn. Den franska rugbyspelaren Sébastien Chabal citerades som ett exempel på en person som blivit känd mer på grund av sin personlighet än sin talang för sporten. Beslutsfattarna i Frankrikes media menar också att de är motvilliga till att ge utrymme i media för en person med en talang i en sport som är mindre populär i avseende att behålla eller öka sina publiksiffror, och därmed sina kommersiella intäkter. De vill inte riskera att tittare slutar att följa deras kanal.²⁸

I analysen kommer vi att redogöra för om medierna skriver om en viss person just för dennes rykte och personlighet.

Metod och genomförande

Val av metod

När empiriska studier görs kan forskaren använda sig av antingen en kvantitativ eller kvalitativ metod.²⁹ Trost menar att den aktuella frågeställningen och det teoretiska perspektivet bestämmer vilken metod som bör användas för studien.³⁰ Kvalitativ metod används när det handlar om ett fåtal händelser som ska analyseras på en djupare nivå. Den är också användbar då man ska resonera och diskutera kring olika situationer, där det konstant ställs frågor om hur och varför. Eftersom vår huvudsakliga avsikt är att tolka och analysera tidningsartiklar på djupet, valde vi att gå den kvalitativa forskningens väg.

Val av forskningsansats

Utgångspunkten i vår studie har varit ett hermeneutiskt angreppssätt då den största delen av studien går ut på att tolka tidningsartiklar. Alvesson och Sköldberg menar genom hermeneutiken att en text endast kan förstås om den sätts i samband med helheten.³¹

Ricoeur pratar om misstankens hermeneutik som bygger på att man distanserat, skeptiskt och kritiskt tolkar empirin i de utvalda texterna.³² Detta gör vi genom att sätta in oss i helheten för varje stycke, för att sedan kunna göra en korrekt tolkning av texten. Detta göra att forskningen blir reproducerbar, vilket innebär att en forskare vid ett senare tillfälle, med samma förutsättningar som vi har, kan göra om den här studien och få samma resultat. Dock lämnar den

²⁸ Gee och Leberman, *Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read*, 329.

²⁹ Joseph Maxwell, *Qualitative research design* (California: Sage publications, 2005), 22.

³⁰ Jan Trost, *Kvalitativa intervjuer*. (Lund: Studentlitteratur 2010).

³¹ M Alvesson och Kaj Sköldberg, *Tolkning och reflektion vetenskapsfilosofi och kvalitativ*. (Lund: Studentlitteratur, 2008), 193

³² Alvesson och Sköldberg, *Tolkning och reflektion vetenskapsfilosofi och kvalitativ*, 260

kvalitativa forskningen oss att kunna dra våra egna slutsatser av tolkandet, vilket mest troligen varierar från person till person.

Tillvägagångssätt

Vi avser att göra en kvalitativ medieanalys och studera artiklar från en morgontidning och en kvällstidning (Sydsvenskan och Aftonbladet). Vi valde ut fem kända internationella tävlingar under detta tidsperioden 1977-2008 för att sedan studera vad som skrivits om brottniing i de olika tidningar och åren. Det handlar om tre Olympiska spel (OS) och två Världsmästerskap (VM). All data vi samlat in kommer vi jämföra och tolka i resultat och analysavsnittet. Slutligen kommer poängen med uppsatsen behandlas i slutdiskussionen.

Litteratursökning

Det som inleder forskningsprocessen är litteratursökningen då forskaren studerar litteratur som har relevans för studien, menar Bryman.³³ Litteraturgenomgångar ger en översikt kring de idéer som finns inom intresseområdet, som kan förenkla arbetsgången med en tydligare struktur. För att stärka trovärdigheten i studien gäller det att man gör en noggrann genomgång av litteraturen, vilket stärker forskarens kunskaper om det utforskade ämnet.

Vi har sökt i databaser genom Malmö Högskolas hemsida efter tidigare forskning och annan litteratur som behandlar ämnesområdet. De databaser vi använt oss av är SPORTDiscus och Google Scholar. Vi sökte både efter svenska och engelska studier och därför använde vi oss av både svenska och engelska sökord. De sökord vi använde oss av var; Sport, idrott, media, popularitet, popularity, wrestling, brottniing. Av de studierna vi hittade valde vi ut en fransk, en Nya Zeeländsk och en norsk studie.

För att kunna besvara våra frågeställningar behövde vi hitta artiklar från de utvalda åren och tidningarna. Detta gjordes genom att granska mikrofilmer på Lunds Universitetbibliotek.

För att kunna göra en trovärdig analys av vår studie, behövde vi en medieteori som förenklade arbetet att analysera tidningarna. Boken "Key themes in theory" behandlar många olika slags medieteorier. Här hittade vi kultiveringsteorin som kommer ligga till grund för analysen av tidningarna. Dessutom använder vi oss av de tre nyhetskriterier medier i Frankrike använder sig av när de väljer ut vad som ska finnas med i tidningarna.

³³ Alan Bryman, *Samhällsvetenskapliga metoder 2*. (Malmö: Liber, 2011).

Urval

Bryman menar att urvalet av empiri väljs utifrån forskningens problemformulering.³⁴ Vi valde att studera tidningsartiklar från tre olympiska spel (1988, 2000 och 2008) inom den valda tidsperioden (1977-2008). Tillsammans med de två VM som vi valt att studera (1977 och 1993) har vi fått en bra utspridd bredd över hela tidsperioden. Båda världsmästerskapen arrangerades i Sverige vilket borde ökat chanserna att hitta mer empiri att studera. Anledningen till att vi inte gick längre bak i tiden eller valde fler tävlingar, beror på tidsskäl. I arbetsprocessens början tänkte vi studera OS 1984 istället för 1988 för att få jämnare hopp mellan tävlingarna, men eftersom öststaterna bojkottade detta OS, som är några av de bästa brottningsländerna, valde vi att studera nästkommande OS istället.

I de artiklar vi fann letade vi efter;

- texter som beskrev brottarnas personlighet och/eller brottningsstil
- texter som behandlade skandaler om exempelvis korruption eller andra ämnen som kan förändra brottningsrykte
- all annan övrig text som kan uppfattas som antingen positiv eller negativ enligt kultiveringsteorin.

I analysen jämför vi och diskuterar hur medierna skriver om brottnings i de olika tävlingarna genom åren. Detta gör vi för att besvara vår fråga om hur mediernas bevakning av brottnings har förändrats genom åren. Naturligtvis stämmer detta endast i de tidningarna vi valt att studera. Andra tidningar kan förstås ha helt andra förändringar än de vi funnit i vår studie.

Bortfall

De åren av antalet licensierade brottare vi inte fick tag på under tidsperioden 1977-2008 var 1977, 1978, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1990 samt 2002-2009. Trots det kan vi göra en ganska tydlig överblick över hur många brottare som var aktiva i Sverige från mitten på 70-talet fram till idag, vilket kan ses i ett diagram i resultatstycket.

Reliabilitet och validitet

Dessa två begrepp handlar om att försäkra att studien håller god kvalitet. Forskare går inte allt för sällan isär, när det gäller synen på vad reliabilitet och validitet är. Traditionellt sett menar man att reliabilitet handlar om tillförlitlighet.³⁵ Med det menar man att det man mäter inte ska

³⁴ Bryman, *Samhällsvetenskapliga metoder 2*, 142

³⁵ Anne Ryen, *Kvalitativ intervju*. (Kristiansand: Liber AB, 2004) 137-138.

vara slumpmässigt framtaget, utan standardiserat, så att man kan mäta samma sak och få samma resultat igen. Reliabilitet lämpar sig bäst för kvantitativ forskning, då risken för slumpinflytelser är avsevärt mindre än vid kvalitativ forskning.³⁶ En feltolkning eller missuppfattning i kvalitativ empiri gör att resultatet och analysen blir felaktig, och har därmed låg tillförlitlighet. Reliabiliteten försäkras i vår studie genom att vi är två stycken som läser alla artiklar. Därefter diskuterar vi och ifrågasätter hur vi uppfattar rubrikerna, innehållet och helheten, och ser i fall det finns andra sätt att tolka texten på. Att ifrågasätta metoden och syftet under hela arbetsgången är en viktig del i forskningsarbetet, menar Kvale.³⁷

Validitet handlar om att mäta det man vill mäta.³⁸ Detta göra vi genom att utgå från de frågeställningar vi har, för att sedan diskutera hur vi på bästa sätt tar reda på svaret. En fråga handlar om att ta reda på hur brottare profileras i media. För att ta reda på det läser vi artiklarna, tolkar utifrån hur vi upplever att de profileras för att sedan ge ett gediget svar. Slutligen läser vi både genom frågorna och svaren för att se om de stämmer överens. Därmed uppnår vi hög validitet.

³⁶ Trost, *Kvalitativa intervjuer*, 100

³⁷ S. Kvale och S. Brinkmann, *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (Lund: Studentlitteratur AB, 2009), 134.

³⁸ Kvale och Brinkmann, *Den kvalitativa forskningsintervjun*, 135.

Resultat och analys

I detta stycke kommer vi att presentera det vi kommit fram till. Tolkningen av artiklarna grundar sig dels i de tre nyhetskriterierna som av oss anses vara viktiga för att senare kunna svara på våra frågeställningar och syfte, och dels i kultiveringsteorin. Detta kommer skrivas i en löpande text, tävling för tävling. De båda tidningarnas texter och citat kommer att vävas ihop.

Internationella mästerskap ur Aftonbladet och sydsvenskans arkiv

VM 1977

Detta mästerskap gick av stapeln i Scandinavium i Göteborg och Sverige hade med ett flertal medaljhopp. Mästerskapet visades en timme om dagen, alla fyra dagar som tävlingarna pågick på bästa sändningstid på kvällen.³⁹ Det är inget snack om att Svenska brottningsförbundet lagt ner mycket pengar på mästerskapet då omsättningen var på 1,1 miljoner kronor.⁴⁰ För att detta skulle gå ihop ekonomiskt, fordrades 15 000 åskådare under de fyra dagarna som tävlingarna pågick.⁴¹ Arrangörerna var dock inte oroliga för att uppnå den siffran och påpekade två dagar innan tävlingsstart att intresset för biljettförsäljningen var stort.⁴² Efter de första sex passen hade 17006 personer köpt biljett, vilket räknades som en ekonomisk fullträff.⁴³ Utifrån de siffrorna kan vi konstatera att intresset för att se brottning var stort under detta mästerskap. Förutom det allmänna intresset för brottning, kan vi även se att media hade höga förväntningar på att brottarna skulle prestera. Bland annat skrev Nils Printzlow besviket om svenskarnas resultat från den första dagen: ”På den tiden det begav sig brukade man få vänta till fram mot finaldags, innan en svensk brottare förlorade en match i ett internationellt mästerskap. Tiderna har förändrats, när VM i Göteborg inleddes med tre svenska förluster i rad.” Nils verkar här visa upp en bild av brottning där Sverige en gång i tiden var näst intill oslagbara internationellt sett. Kanske har brottningen under storhetstiden på 50-, 60-talet fått med sig många nya medlemmar på grund av resultaten brottarna presterat under mästerskapen.

Frank Andersson var enligt medierna ett stort medaljhopp i detta världsmästerskap. I en artikel beskrivs det hur han kastade sin motståndare som en vante. ”Han var som en gummibit”, kommenterade Andersson efter matchen då han vunnit mot en amerikan med 23-0 i poäng.⁴⁴ Andersson framstår i tidningarna som en stor idol som många ser upp till, inte minst när Andersson själv bad om få sitta i fred från de autografsamlare som jagat honom sedan han

³⁹ Nils Printzlow, Ett miljonevenemang som redan är i hamn, SDS 11 okt 1977, s. 32.

⁴⁰ Nils Printzlow, Ny toppbrottare hoppar av VM, SDS 13 okt 1977, s. 28.

⁴¹ Nils Printzlow, Ny toppbrottare hoppar av VM, s. 28.

⁴² Ibid.

⁴³ Nils Printzlow, Frank tar guld, ”Prosten” hjäte, SDS 16 okt 1977, s. 33.

⁴⁴ Cege Berglund, Här laddar Frank upp – ensam med musik, Aftonbladet 15 okt 1977, s. 28.

vunnit de inledande matcherna.⁴⁵ Efter Anderssons vinst i 90-kilosklassen i detta VM, hyllas han av media. ”Vi älskar dig, Frank”, pryder rubriken på Aftonbladet samma dag som han tar guld, och syftar på de ord som hans fan club ska ha ropat från läktaren.⁴⁶

*Kommentarer om Frank Anderssons personlighet:*⁴⁷

”Någon tänkare har sagt att hela världen älskar en fighter och den tesen har verkligen besannats i dessa för Sverige förunderligt lyckosamma världsmästerskap i grekisk-romersk brottning.”

”Jag kan inte på rak arm komma ihåg någon svensk idrottsstjärna som så totalt anammat idolrollen som den blonde trollhättepojken. Där fattas ingenting. Smarta bilar, snygga tjejer och popmusik är livsluft för Frank lika väl som rollen som idrottsidol.”

”Frank är bevisligen världens bästa brottare i 90-kilosklassen. Men det är inte bara det. Han är också den färgstarkaste, den brottare i världen som bjuder mest på sig själv.”

”Eftersom det finns tio viktklasser är det ogörligt att utmämna den störste av mästare, men det är ingen tvekan om att Frank är den som har mest att ge publiken. Han är mannen som kan göra brottning till en popsport inte bara i Sverige.”

Om Frank Anderssons brottningsstil:

”De nya reglerna har gjort brottningen mer i takt med tiden, mer publikvänlig. Men det går ändå inte att komma ifrån att det finns massor av brottare på toppnivå som kör efter den snåla linjen. Det blev vi varse, inte minst under finalpasset i Göteborg i går kväll. Den sortens brottning är inte Frank Anderssons likör. Han kör i ett oerhört tempo från första sekunden till den sista. Kopplar grepp i varje moment där det finns skuggan av en chans. Han skulle kunna göra grekisk-romersk brottning till en storsport i underhållningsbranschens förlovade land USA. Som showman är han också oslagbar i brottarvärlden.”⁴⁸

I citaten ovan kan vi se hur medierna hyllar Anderssons personlighet och brottningsstil. Detta förmedlar en bra bild av sporten och av Andersson själv. Vi tror att en kombination av hans personlighet och brottningsstil skapar ett högt nyhetsvärde hos medierna. Andersson skapade brottningshysteri när han tog hem detta världsmästerskap inför hemmapublik. En av de som

⁴⁵ Cege Berglund, Frank tvivlar på sig själv, Aftonbladet 16 okt 1977, s. 30.

⁴⁶ Cege Berglund, Vi älskar dig, Frank!, Aftonbladet 17 okt 1977, s. 16.

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Cege Berglund, Vi älskar dig, Frank!, s. 16

fick en gnista tänd av honom var Mikael Ljungberg, som senare själv kom att bli både europavärldsmästare, världsmästare, och olympisk mästare.⁴⁹ ”Alla ungar skulle brottas efter Franks seger”, berättade Mikael Pappa Jan Ljungberg.⁵⁰

Arne Robertsson, som representerade Sverige i den tyngsta viktklassen beskrevs av Cege Berglund som Sveriges mest varnade brottare, då ”det sägs att han varit med i tre olympiader utan att koppla ett enda grepp.”⁵¹ Berglund avslutar det påståendet med att det inte gör något, eftersom han är ”Gla’ och go’ med glimten i ögat”.⁵² Arnes personlighet har egentligen ingenting med hans prestation att göra, men då han representerar Sverige försöker medierna att hitta något positivt att skriva om för att lyfta fram det positiva som finns att lyftas fram. Eftersom Arnes brottningsstil är så pass ointressant och tråkig som den är beskriven i tidningarna, hittar de något annat om honom som är positivt och som kan locka till sig fler läsare.

En annan av de svenska deltagarna, *Lars-Erik Skiöld*, var minst sagt optimistisk inför tävlingen: ”Låt mig få möta vem som helst i första matchen utom Heinz Wehling, och jag ska utlova medalj.”⁵³ Lars hade endast slagit denna motståndaren en gång tidigare. Den som Lars-Erik fick möta i första matchen var just Helmuth Wehling. ”Eftersom en olycka sällan kommer ensam fick Lars-Erik också den notoriske svenskhataren Raphael Martinetti från Schweiz som mattpresident”, fortsatte Nils Printzlow.⁵⁴ Det som följer härnäst är ett kortare utdrag om svenskens match:

”Skiöld hade åtta greppoäng i matchen, men han fick bara två godkända. Wehling har en speciell stil, som inte passar Skiöld. Han kör huvudet i bröstet på motståndaren, sätter ena armbågen i nyckelbenet och föser på. Stilen är svårbehärskad för de flesta motståndare och inbjuder bara till ett slags kast – arm- och huvudkoppling bakåt. Tre sådana slog Lars-Erik Skiöld, men alla dömdes bort som ojusta. Det första efter ingripande från Mattpresidenten (Martinetti), sedan kastet redan var godkänt av både matchledare och poängdomare. Man kan gå med på att det sista av de tre kasten var felaktigt kopplat, men även vid poängen 6-6, som

⁴⁹ Thomas Thynander, ”Han var en talang redan som 7-åring”, Aftonbladet 26 sept 2000, s. 23.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Cege Berglund, Jösses – så bra har jag inte vatt på 8 år, Aftonbladet 15 okt 1977, s 34.

⁵² Ibid

⁵³ Nils Printzlow Matt svensk inledning, s. 22.

⁵⁴ Ibid.

det i så fall skulle ha blivit, hade Skiöld vunnit på fler greppoäng och blivit mycket svår att bromsa på vägen mot guld.

Redan före matchen målades mattpresidenten upp som en svenskhatare, som skulle förstöra för de svenska deltagarna. Lars-Eriks kast blev bortdömda trots att både poängdomaren och matchledaren hade godkänt kasten. Detta upprörde andra domare runt omkring som såg matchen. Den norske elitdomaren Oddvar Svendsen, som har dömt internationella tävlingar länge menar att Skiöld blev lurad på vinsten då de plockat bort fyra korrekt tagna poäng. Skiöld avslutar: ”Det är fantastiskt så många ojusta kast, som passerar här, och så skall jag åka dit bara för att mattpresidenten har ett horn i sidan till svensk brottnig.”

Dagen efter Skiölds bortdöming, pryddes Aftonbladet av en stor bild på *Leif Andersson* och med rubriken ”VM-SKANDAL!”.⁵⁵ Detta var den andra domarskandalen under samma VM som drabbat de svenska brottarna, menade Bem Ekström.⁵⁶ Publiken var övertygad om att svensken skulle utropas som segrare, i stället blev det förlust och repass för Leif Andersson ut ur turneringen. Leifs motståndare från Ungern, Miklos Hegedüs, inledde med att ta tre poäng för en upprullning vilken svenskarna skeptiskt godkände. ”Om denna ledning slog han sedan vakt med enorm passivitet. Gång på gång ville den amerikanske poängdomaren ha Hegedüs varnad. Två varningar blev det också, men mattpresident och matchledaren, vägrade gå med på den avslutande varningen, och matchen vanns av Hegedüs med 7-4”.⁵⁷ Protest om ändrat domslut lämnades in från svenskarnas sida.

Till den här historien hör att de svenska domarna hotade med att lämna in sina domarkort om inte protesten gick igenom.⁵⁸ Detta skulle sätta de svenska domarna i dåliga lägen inför kommande internationella mästerskap, vilket en av domarna, Rolf Berglund, ansåg vara värt risken. En sådan sak visar på högt nationalistiskt värde vilket kan ha en positiv inverkan på de svenska tidningsläsarna. Detta eftersom att det visar att någon står upp mot korrupcion och orättvisor i sporten.

Sverige fick flera framgångar under detta mästerskap, men fortfarande målar media upp problem som skulle kunna ge sporten en dödsstöt. Att domare dömer emot Sverige av personliga skäl skulle kunna sätta stopp för många brottares motivation att vilja fortsätta träna

⁵⁵ Bem Ekström, VM-skandal, Aftonbladet 16 okt 1977, s. 26.

⁵⁶ Ibid

⁵⁷ Nils Printzlow, Svenska domare avgår om protesten ”nobbas”, SDS 17 okt 1977, s. 25.

⁵⁸ Ibid.

och kämpa för medaljer då domarna kan avgöra deras livs viktigaste matcher för att de har en dålig dag exempelvis. Oavsett hur mycket sanning det ligger i domarnas motiv till bedömningen, kvarstår faktum att problemen skrivits ut i tidningarna, vilket bara det vara en orsak till den allt försämrade ryktbarheten brottningen fått med åren.

Från år 1975 till 1979 ökade antalet licensierade från ca 6500 brottare till närmare 8000 brottare.⁵⁹ Detta tror vi till stor del har att göra med de resultat Sverige fick med sig under världsmästerskapet 1977 i Göteborg. Framför allt tror vi att Frank Andersson var en av huvudpersonerna till detta då han med sin karaktär och sin fullständiga överlägsenhet brottningsmässigt fick med sig många nyförvärv i brottarklubbarna.⁶⁰

OS 1988

Medierna bevakade mest två svenskar under detta mästerskap. Det handlade om Benni Ljungbeck och Tomas Johansson.

Tomas Johansson, beskrevs under detta OS som ett stort guldhopp, då han blivit världsmästare både 1986 och 1987.⁶¹ Sedan han blivit ifråntagen sitt OS-silver från 1984 på grund av doping var han nu i Seoul för att ta revansch. Redan i första matchen fick Tomas möta ”superryssen” Karelina som inte deltagit under de två VM Tomas vunnit.⁶² Detta slutade med att Tomas åkte på ”storstryp”, som Ronny Nygren uttryckte det.⁶³ ”Det svenska hoppet hade ingen chans och nu spelar det ingen roll om han vinner samtliga sina matcher i fortsättningen. Bronsmedalj kan det eventuellt bli som plåster på sår”, fortsätter Ronny Nygren.⁶⁴ Det är svårt att veta exakt hur Ronny menade med ”som plåster på sår”, dock tolkar vi det som att reporterns förväntningar på guldets krossats totalt. Att ta ett OS-brons verkar inte vara av någon betydelse.

När Johansson trots hård konkurrens i tävlingen lyckats ta bronset, skriver Månsson uppskattat om dennes bedrift.⁶⁵ ”Hans medalj var uppskattad i brottarkretsar, inte minst gladdes Tomas åt de gratulationer han fick av sin överman från Los Angeles, Jeff Blatnick, nu TV-kommentator”,

⁵⁹ Fried, Morgan, Antal licensierade brottare, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

⁶⁰ Thomas Thynander, ”Han var en talang redan som 7-åring”, *Aftonbladet* 26 sept 2000, s. 23.

⁶¹ Ronny Nygren, Tomas åkte på storstryp, *Aftonbladet* 20 sept 1988, s. 18.

⁶² Ronny Nygren, Tomas åkte på storstryp, *Aftonbladet*, s. 18.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Magnus Månsson, Tomas visar medaljen han ärligen förtjänat, *SDS* 23 sept 1988, s. 18.

skrev Månsson.⁶⁶ Till artikeln visas en stor bild på en stolt Tomas Johansson med sin medalj runt om halsen.

Benni Ljungbeck var även han ett stort medaljhopp i detta OS, sedan han tagit brons på OS 1980.⁶⁷ För Benni präglades detta OS av en domarskandal som satte stopp för hans medaljdrömmar. Ljungbeck blev diskad och enligt Nygren var det svårt även för en utomstående att förklara hur den kanadensiske mattdomaren Mike Sharrat kunde få med sig de övriga domarna i diskningen av Benni.⁶⁸

”Sjestakov rullade Benni som hamnade vid mattkanten. Benni jobbade hårt för att komma in på mattan igen. Då slog domare Mike Sharrat till. Han signalerade för en tredje varning till Benni. De övriga domarna tvekade någon sekund innan de gav klartecken. Benni Ljungbeck var ute ur OS-turneringen”, skrev Ronny Nygren⁶⁹

Kommentarer av Benni Ljungbeck efter förlusten:

”Det finns ingen anledning att fortsätta med brottningen, när något sådant här kan hända. Just nu vill jag inte ens se en brottningsmatch.”⁷⁰

”Nu har alla drömmar gått i kras, bara för den där maffians skull.”⁷¹

Magnus Månsson, skribent för *Sydsvenskan*, framhåller att sporten står inför ett stort problem. ”Vid varje större mästerskap blir domarinsatsen det stora samtalsämnet. Hade de bara varit konsekventa, men de dömer ju lite hipp som happ. Det behövs inget vant brottaröga för att ofelbart hålla med Benni. Ibland drabbas den ene, ibland den andre, ibland en sovjet, ibland en svensk. Men nästan aldrig en hemmabrottare.”⁷²

Ljungbeck berättar också att domarinsatsen samtidigt är något av charmen med sporten. Jag har också blivit gynnad, avslutar han.⁷³

Brottningen får med såna här händelser dålig reklam. Det är svårt att tänka sig att människor med glädje skulle vilja sätta sina barn i en brottarklubb, när de läser om dessa skandaler, som

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Ronny Nygren, *Bennis bistra besked*, *Aftonbladet* 21 sept 1988, s. 31.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Magnus Månsson *Flykt från mattan blev sorti från brottningen*, *SDS* 22 sept 1988, s. 34.

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid.

så enkelt kan förstöra en människas dröm. Detta när brottare exempelvis blir bortdömda i kanske deras viktigaste match i livet, för att domarna inte kan vara objektiva i sina bedömningar. Skandalerna verkar ha ett högt nyhetsvärde och av stort intresse för medierna.

Återigen får vi ett smakprov av problem som brottningen står inför. Än en gång är det domarinsatsen som kritiseras av brottarna. Benni berättar i texten att han även blivit gynnad av att en domare dömt till hans fördel och att detta är charmen med sporten. Trots det står brottningen inför problemet att reglerna är svårtolkade, då samma situation kan bli bedömd olika beroende på vilken domare som dömer.

År 1988 hade Sverige 5496 licensierade brottare och tre år efter, 1991, hade det stagnerat till 4303.⁷⁴

VM 1993

VM 1993, gick precis som VM 1977 i Sverige. Denna gången avgjordes det i Globen, Stockholm.

En hel artikel skrevs om *Tomas Johanssons* förlust mot Alexander Karelin. Redan innan matchen pratades det om att Tomas låg under med 105-0 i poäng under alla gånger de mötts.⁷⁵ Karelin har målats upp som ett monster som varit oslagbar. Johansson har trots allt placerat sig på de flesta internationella mästerskap de senaste åren. I matchen under detta mästerskapet, var Karelin skadad i revbenen, vilket noterades tydligt av Per Nunstedt.⁷⁶ Karelin hade behövt hjälp för att resa sig upp inför matchen mot Tomas, för att sedan gå in och ”slakta Tomas med 11-1”.

När *Martin Lidberg* och *Mikael Ljungberg* blev klara för semifinal skrevs en lång artikel om deras matcher och förhoppningar för fortsättningen av tävlingen.⁷⁷ Martin Lidbergs framgångar var till glädje för Svenska brottningsförbundet ordförande, Hans Hellquist, som menade att Martins medaljmatcher skulle ge större publiktillströmning än dagen innan. ”Martin har jämförts med Frank Andersson, den förre svenske storbrottaren. Han har alla möjligheter att axla Franks mantel på mattan. Utanför är han oerhört seriös och det kan bära ändå fram i dag”, skriver sydsvenskan samma dag som Martin ska gå upp i semifinalen.

⁷⁴ Fried, Morgan, Antal licensierade brottare, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

⁷⁵ Per Nunstedt, Efter VM prövar jag wrestling, *Aftonbladet* 17 sept 1993, s. 35.

⁷⁶ Per Nunstedt, Karelin bara skrattar åt Tomas anklagelser, *Aftonbladet* 19 sept 1993, s 32.

⁷⁷ Magnus Månsson, Svenska hopp som håller, *SDS* 17 sept 1993, s. 23.

När Ljungberg tog hem guldet skrevs det en lång artikel i både Aftonbladet och i sydsvenskan. Sandlin beskrev Ljungberg som en blygt sympatisk kille och en fin idrottsman som fick tårar i ögonen när VM-guldet väl var bärgat.⁷⁸ Artikeln från Aftonbladet är på två sidor på mittuppslaget, med en stor bild på Ljungberg när han kastar ryssen Ibrahim Tjavsjalov högt upp i luften. I denna finalmatch kunde man allt annat än klaga på domaren menade Lasse Sandlin.⁷⁹ ”I brottningen finns också hemmadomare och den grek, Dimitrios Georgopoulos, som dömde ”Micke Målares” finalmatch hade onekligen vänliga hemmaögon. Annars dömer man inte ned en bortabrottare i parterr tre gånger i rad i en final.” Rubriken på sydsvenskans artikel löd: ”Den nye brottarkungen”. Sedan skriver de om hur segerrusiga fans stormade podiet. ”Han är populär i alla läger, Mikael Ljungberg. Alltid lugn och sansad och med ett befriande stillsamt leende”. Svenska brottningsförbundet belönade varje svenskt guld med 50 000 kronor, vilka Mikael glatt tog emot, skrev Magnus Månsson.⁸⁰

Under tävlingens gång var det inte bara positiva händelser som prydde detta VM. En skandal skulle även ta plats i detta mästerskap. Jörgen Olsson, som blivit europamästare samma år, förlorade mot österrikaren Franz Marx. På vägen ut till omklädningsrummet, inne i globen, slet han av sig landslagstrikån och kastade den i en papperskorg.⁸¹ Hans Hellquist, ordförande för svenska brottningsförbundet talar om att det är en idrottslig tragedi. ”En idrottsman som satsar så hårt och seriöst som Jörgen och sen inte klarar av det tryck han sätter på sig själv. Jörgen är en varannanturneringsbrottare. 1991 blev han tvåa i VM i Varna, 1992 misslyckades han kapitalt i OS i Barcelona, 1993 på våren blev han Europamästare och på detta Globen-VM presterade han en brottning utan kraft och vilja.”⁸²

Arrangörsmässigt slog mästerskapet nytt publikrekord då de åtta passen sågs av totalt 27 172 betalande åskådare⁸³. VM 1977 i Scandinavium sågs av totalt 25 520 åskådare. Ekonomiskt sett, var målet att få arrangemanget att gå runt, vilket det också gjorde med mellan 100 000 och 500 000 kronor. ”Vi har dock också fått PR för vår sport som kan värderas i miljoner”, menar Hellquist.⁸⁴

⁷⁸ Per Nunstedt, Guldkastet, Aftonbladet 17 sept 1993, s. 24.

⁷⁹ Magnus Månsson, Den nya brottarkungen, SDS 18 sept 1993, s. 31.

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Magnus Månsson, Jörgen i ny skandal, SDS 19 sept 1993, s. 18.

⁸² Ibid.

⁸³ Magnus Månsson, Stor risk för avhopp, SDS 20 sept 1993, s. 30.

⁸⁴ Ibid.

Mikael Ljungberg tog hem guld i Scandinavium medan mästerskapet slog publikrekord för en brottningsturnering i Sverige. Lasse Sandlin bekräftar dock det som Magnus Månsson skrev 1988 om domarens bedömningar: Ibland drabbas den ene, ibland den andre, ibland en sovjet, ibland en svensk. Men nästan aldrig en hemmabrottare⁸⁵. Sandlin skrev om "hemmadomaren" som i Mikael Ljungbergs finalmatch dömde ned bortabrottaren i parterr tre gånger i rad. I det här fallet är det svenska lägret tysta gällande korrekta eller icke korrekta bedömningar i matchen. Hade det varit tvärtom och Ljungberg förlorat på grund av detta hade de svenska medierna troligen prytt tidningarnas förstblad med skandalrubriker.⁸⁶

1993 hade Sverige 4058 licensierade brottare, året efter, 1994 hade siffran ökat till 4128, för att sedan åren därpå sjunkit igen. Detta vill vi säga är en boost eller konsekvens av Ljungbergs guld på hemma-VM 1993.

OS 2000

Under detta OS skrevs det uteslutande om Sveriges enda medaljör, *Mikael Ljungberg*. Ljungberg slog igenom ordentligt som brottare när han vann VM på hemmaplan i Stockholm, 1993. Nu hade han inte minst medierna bakom sig när han som stort medaljhopp ställde upp i OS i Sydney.

Inför detta OS berättade *Mikael Ljungberg* om sina förhoppningar inför tävlingen: "Jag har varit med så länge och vunnit både VM och EM. Självklart tar jag sikte på guld i det kommande OS."⁸⁷ Det som skrevs i dessa tidningar om de fyra andra deltagarna, Mattias Schoberg, Ara Abrahamian, Martin Lidberg och Eddy Bengtsson var i stort sett en kort kommentarer om hur deras förutsättningar såg ut inför tävlingen. Detta beror enligt medieteorier om nyhetsvärde att de inte var tillräckligt meriterade eller kända för att få mer plats i tidningarna.⁸⁸ Dock skrev medierna förr långa artiklar om alla de svenska brottarnas förberedelser inför tävlingarna, exempelvis inför VM 77.⁸⁹ Nu på senare tid verkar medierna endast skriva om brottningsresultat när det uppvisas bra resultat, än allmänna förberedelser inför tävlingarna. En hypotes till det skulle kunna vara att medierna har fler idrotter och händelser att skriva om idag, och på så sätt valt ut de allra viktigaste, med högst nyhetsvärde.

⁸⁵ Magnus Månsson Flykt från mattan blev sorti från brottningen, SDS 22 sept 1988, s. 34.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Stefan Holm, Brottarbantning i guldklass, Aftonbladet 11 sept 2000, s. 23.

⁸⁸ Gee och Leberman, *Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read*, 329.

⁸⁹ Nils Printzlow, Hårdbantning kan ge VM-medaljer, SDS 14 okt 1977, s. 23.

Medierna skrev dock intressanta artiklar om Mikael Ljungberg då han närmade sig finalen. Bland annat skriver Max Wiman att ”efter brottningsuppvisningen i semifinalen lutar det åt det första olympiska guldmedaljen på 48 år”, och en stor bild på ett kast av Ljungberg finns med i artikeln.⁹⁰ Ljungberg var på väg att bli en stor förebild för många och i semifinalen såg han, enligt Simon Bank, ut som en ”suverän maskin” på mattan.⁹¹

Det råder ingen tvekan om att Ljungberg fått ett bra rykte genom media. Stolt beskriver honom som ”en typisk präktig brottargrabb. Stor, stark och hänsynslös där inne på mattan. Mjuk, generös och varm i sitt umgänge utanför.”⁹² Medierna skapar en bra uppfattning om honom för folket, vilket gör honom till en förebild för andra. Den svenske kungen tillsammans med drottning Silvia var på plats i brottararenan för att följa Ljungbergs final mot den Ukrainske Davyd Saldadze.⁹³ Att kungaparet tar sig tid för att se honom gå finalmatchen är ett bevis för att han var en uppskattad brottare.

Medierna skriver väldigt gott om Ljungberg när han tagit hem segern, trots att reglerna enligt medierna var på tok för svåra för allmänheten att förstå.⁹⁴ ”Dagens moderna brottning är något annorlunda. Ibland obegriplig. Och ingen kunde egentligen göra det begripligt hur Mikael fick de två poäng som gav honom guldmedaljen”, menade Richard Åkesson.⁹⁵

Det som är nämnvärt är hur brottningen fått allt mindre plats i tidningarna. Under VM 1977 skrevs det om alla de svenska brottarnas attribut. På senare tid rapporterar medierna nästan enbart om resultatet och inte om hur brottarnas agerande påverkade omgivningen. Även om folket glädjs åt Ljungbergs bragd verkar brottningen kämpa med att få ett stigande intresse för sporten, dels åskadarmässigt men också om man ser till medlemsantalet, som fortsätter att sakta dala.

År 2000 var antalet licensierade brottare i Sverige 3514, och året därpå hade den sjunkit till 3406, vilket visar på att ekvationen mellan pensionerade brottare och nylicensierade brottare fortsätter att vara negativ.

⁹⁰ Max Wiman, Ljungberg favorit till efterlängtad guld, SDS 26 sept 2000, s. 25.

⁹¹ Simon Bank, Klart för guldmatch i morse, Aftonbladet 25 sept 2000, s. 33.

⁹² Richard Åkesson, Brottarkungens stora stund, SDS 26 sept 2000, s. 28.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ Ibid.

OS 2008

Detta OS avgjordes i Peking. De tidningar vi studerade skrev sammanlagt endast en artikel före OS-start. Denna handlade om hur Ara Abrahamian skulle ta revansch efter att han blivit tvåa på OS i Aten 2004. Detta OS-år skrev Aftonbladet och sydsvenskan nästan uteslutande om den ”skandal” som inträffade just Ara Abrahamian. Detta trots att både Jalmar Sjöberg och Ida-Therese Nerell varit i bronsmatch och slutat på varsin femteplats. De fick dock en kort notis som endast beskrev resultatet.

Ara Abrahamian fick däremot med denna skandal tre mittuppslag i sportbladet (Aftonbladet) dagarna efter varandra. Rubriker som ”Superskandalen” och ”Brottningen är hotad” pryder två av dessa artiklar.

För att läsaren ska förstå slutsatsen av uppsatsen redogör vi kort av vad som hände. I semifinalen mot italienaren Andrea Minguzzi hade Abrahamian precis fått en poäng då han klarat sitt underläge i parterr och vunnit den andra perioden. Abrahamian gick till sin hörna i pausen för en tredje avgörande. Han blir avbruten i pausvilan och ser att Minguzzi jublar. Någonstans där börjar det gå upp för Abrahamian vad som skedde. Domaren tog italienarens hand och förklarade honom som segrare. Matchen var slut utan att Abrahamian fått chansen att kontra. Domarna ändrade alltså domarbeslutet mitt i pausen till Abrahamians nackdel och tilldelade Minguzzi poängen istället.⁹⁶ Gatu talade då om en liknelse för att förtydliga vad som hände för det svenska folket: två fotbollslag spelar en match. Det ena laget gör ett mål som huvuddomaren godkänner men som linjedomaren vinkar offside för. Laget tilldöms målet. Huvuddomaren blåser av matchen, det ena laget jublar men direkt efter matchen diskuterar de båda domarna situationen och kommer fram till att det var offside och ändrar resultatet utan att lagen får en chans att fortsätta spela.⁹⁷

Abrahamian avslutade detta mästerskap genom att på prisceremonin lämna sin bronsmedalj mitt på mattan framför hela världens ögon på sig, som en protest mot den orättvisa behandlingen han fått uppleva.⁹⁸

Detta skapade nyhetshysteri och Abrahamian blev uppringd oavbrutet av rysk och svensk TV och av New York Times.⁹⁹ Om man tittar på nyhetsvärdekriteriet som är ett av de kriterier som

⁹⁶ Anja Gatu, Ara förtjänade ett värdigare slut, SDS 15 aug 2008, s. 14.

⁹⁷ Anja Gatu, Ara förtjänade ett värdigare slut, s. 14.

⁹⁸ Erik Niva, Superskandalen, Aftonbladet 14 aug 2008, s. 36.

⁹⁹ Jessica Ritzén, Lördagsintervjun, Aftonbladet 23 aug 2008, s. 47.

spelar roll för en nyhets värde, kunde den här händelsen knappt uppnå något större värde. Om händelsen var till det positiva eller negativa för brottningen låter vi vara obesvarat, men det fick åtminstone sporten att hamna i rampljuset.

Enligt Abrahamian handlar allt om korruption, som ger vissa länder fördelar i sådana här sammanhang.¹⁰⁰ Eftersom brottning är en bedömningssport, skulle domarna enkelt kunna fiffla med små, men nog så avgörande poäng. Abrahamian menar att den domare som ändrade beslutet i hans match även är kusin till det internationella brottningsförbundets president, Raphael Martinetti. Abrahamian fastslår att detta var ett beställningsjobb från Filapresidenten.¹⁰¹ För övrigt är denna Martinetti samma person som sades vara en ”notorisk svenskhatare” redan 1977 då han dömde bort Lars-Erik Skiöld mot tysken Wehling. Det har dock varit svårt att få fram vetenskapliga belägg som visar på att Martinetti hade med Abrahamians situation att göra. Oavsett vilket, speglar fortfarande media en bild av korruption och skandaler vilket i sig påverkar ryktbarheten vare sig det som sägs och skrivs är sant eller ej.

Nyheten om Abrahamians protest spred sig dock på många håll. På facebook skapades en hyllningsgrupp som löd ”Hyllning till Ara Abrahamian” som bara efter nio dagar fått över 22 000 medlemmar.¹⁰² Det skapades även ett internetspel som gick ut på att kasta en medalj så långt man kunde på en brottarmatta.¹⁰³ Skandalen visade sig väcka positiva reaktioner hos ganska många människor, inte minst från Sverige, som ville stötta honom i protesten och som faktiskt tyckte att han gjorde rätt att lägga ifrån sig medaljen.

Tyvärr hittade vi inga siffror av hur licensantalet såg ut 2008, men vi vet att licenssiffran mellan 2001 och 2010 gick från 3406 till 2203.¹⁰⁴ Detta betyder att under dessa nio år på 2000-talet sjönk licensantalet med 65%.

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ Ibid.

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Jessica Ritzén, Lördagsintervjun, s. 47.

¹⁰⁴ Fried, Morgan, Antal licensierade brottare, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

Slutdiskussion

Slutdiskussionen i den här studien inleds med att upprepa syftet med uppsatsen för att sedan övergå till hur uppsatsförfattarna anser att syftet blivit besvarat. Därefter förs diskussioner under frågeställningarna där uppsatsförfattarnas reflektioner och tankar kring resultatet presenteras.

Utifrån en dokumentanalys och medieanalys har vi bearbetat tidningsartiklar från sydsvenskan och Aftonbladet. Dessa artiklar är skrivna under VM 1977, VM 1993, OS 1988, OS 2000 och OS 2008. I tidningsartiklarna har vi letat efter texter som skildrar bevakningen av turneringarna och om brottarnas personligheter. Sedan har vi granskat vilka händelser som medierna har fokuserat på under respektive turnering för att sedan jämföra dessa med varandra. Slutligen har vi använt oss av licensdiagrammet för att koppla ihop dessa med de turneringar och händelser som skildrats i media, för att se samband mellan dessa.

Licensdiagrammet visar att det har skett ett tydligt tapp av antalet licensierade brottare sedan mitten på 70-talet, med undantag från vissa år då det höjdes en aning. En möjlig förklaring till höjningen från 1975 till 1979 då antalet licensierade brottare gick ökade från 6375 till 7668 skulle kunna till stor del ha med Frank Anderssons VM-guld i Scandinavium att göra. Medierna målade upp Andersson som en stor idol och förebild som anammade idolrollen som ingen annan. Under mästerskapet skrev bland annat Cege Berglund att ”det inte är någon tvekan om att Frank är den som har mest att ge publiken. Han är mannen som kan göra brottnig till en popsport inte bara i Sverige.”¹⁰⁵ Med andra ord underhöll Andersson publiken med sin charm och sin kastvilliga brottnig och gjorde det intressant för folket att titta på. Dahlén menar på att språket som journalisterna använder har stor betydelse för hur en idrottsman blir en idol för folket.¹⁰⁶

Kultiveringsteorin som säger att media påverkar läsarens uppfattning kan kopplas ihop med hur Andersson beskrevs i media, kan ha framkallat den tillväxt av brottare vi noterade året efter mästerskapet.¹⁰⁷ Medierna skrev alltså inte bara hur bra brottare han var utan de målade även upp honom som en förebild för folket. Exempelvis skrev Cege Berglund: ”Frank är bevisligen världens bästa brottare i 90-kilosklassen. Men det är inte bara det. Han är också den färgstarkaste, den brottare i världen som bjuder mest på sig själv.”¹⁰⁸ Dahléns tes om att

¹⁰⁵ Cege Berglund Vi älskar dig, Frank!, s. 16.

¹⁰⁶ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 23

¹⁰⁷ Dan Laughy, *Key Themes in Media Theory*. 2007, 132.

¹⁰⁸ Cege Berglund Vi älskar dig, Frank!, s. 16.

mediernas berättelser och ordval av en idrottsstjärna har stor påverkan på hur intresset för en idrottsidol men även för sporten i sig styrks när vi ser ett ökat medlemsantal efter VM i Scandinavium 1977.¹⁰⁹

”Skapandet och reproduktionen av nationella hjältar och nationella identiteter sker alltså framför allt via media – det är media som via sina texter förmedlar sportens händelser i berättelser där hjältefigurer lyfts fram och tilldelar olika egenskaper och betydelser”, skriver Dahlén vidare.¹¹⁰

Elva år efter, 1988, då det var OS i Seoul skrev i stället Aftonbladet och sydsvenskan till uteslutande del om skandaler och misslyckanden. Johansson som var guldhopp förlorade mot sin överman Karelín och Benni Ljungbeck blev enligt medierna bortdömd i sitt allra sista stora mästerskap.¹¹¹ Från år 1988 till 1991 sjönk antalet licensierade brottare från 5496 till 4304, vilket betyder att sporten misslyckats med att vända sin negativa trend. Det kan ha att göra med många saker, men mediernas rapportering om orättvisor och skandaler i sporten kan inte ha gjort saken bättre. Hade brottningen skildrats så som den gjorde 1977, där man lyfte fram de svenska brottarnas personligheter för att skapa en mer nära relation till dem, hade möjligen utfallet sett annorlunda ut. Dahlén skildrar just om när en idrottsstjärna inte infriar de förväntningar som finns och som istället snabbt kan förändra bilden av en idrottsstjärna, vilket i förlängningen påverkar sporten negativt.¹¹²

Fem år senare var det dags igen. Ljungbergs VM-guld i globen 1993 skapade åter igen brottningshysteri, precis som Andersson lyckades då VM-guldet i Göteborg bärgades 1977. Året efter Ljungbergs seger, 1994, hade antalet licensierade brottare ökat från 4058 till 4128.¹¹³ Det var en liten ökning, men nog så viktig för brottningen. Ljungberg tog inte bara guld, utan var även väldigt omtyckt som person av allmänheten.¹¹⁴ Detta bland annat eftersom media gav en positiv bild av honom. Månsson beskrev Ljungberg som ”...populär i alla läger. Alltid lugn och sansad och med ett befriande stillsamt leende”.¹¹⁵

¹⁰⁹ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 23

¹¹⁰ *Ibid*, 432

¹¹¹ Ronny Nygren, *Bennis bistra besked*, s. 31.

¹¹² Peter Dahlén, *Sport och medier*, 390

¹¹³ Fried, Morgan, *Antal licensierade brottare*, *Tidningen Brottning* nr 5 (1999): 25.; Svensson, Lars-Inge, *Idrottsskador. 1994 års Folksam-rapport om 26 000 undersökta idrottsskador under åren 1986-1990* (Stockholm: Ad Manus, 1994), 33.; Thiborg, Jesper, *Utdrag ur RFs medlemsregister*, Opublicerat (RF)

¹¹⁴ Richard Åkesson, *Brottarkungens stora stund*, s. 28.

¹¹⁵ Magnus Månsson, *Den nye brottarkungen*, s. 31.

När Ljungberg sedan brottades i OS i Sydney 2000, blev han hyllad som idrottare. Bland annat för att han sades vara en ”suverän maskin” på mattan.¹¹⁶ Mediernas bevakning av Ljungberg blev allt mer frekventa allt som tävlingen höll på. I finalen tog han endast två poäng, och dessa på en varning, då Ukrainaren Saldadze vägrade koppla korrekt i krysstagsclinchen.¹¹⁷ Åkesson beskrev matchen såhär: ”Dagens moderna brottning är något annorlunda. Ibland obegriplig. Och ingen kunde egentligen göra det begripligt hur Mikael fick de två poäng som gav honom gullet”.¹¹⁸ Trots Ljungbergs OS-guld gav detta ingen ökande effekt av antalet licensierade brottare i Sverige.

Den intressanta skillnaden mellan mediernas rapportering av VM 1993 jämfört med VM 1977 är avsaknaden av djupgående artiklar före mästerskapet där man lyfter fram personerna för att skapa den idolbild som är en viktig aspekt för att driva intresset för sporten framåt och för att locka nya medlemmar till brottningen, menar Dahlén¹¹⁹ ”Att många idrottsstjärnor kommer ur de breda folklagren stärker också vår tro på möjligheten att lyckas i samhällslivet, bara vi kämpar tillräckligt hårt”, menar Dahlén.¹²⁰ Ljungberg var just en sådan man, som kom från arbetarklassen och jobbade hårt för att lyckas.

År 2008 då OS avgjordes i Peking, skapade Ara Abrahamian stora rubriker i tidningarna efter protesten han gjorde vid prisceremonin.¹²¹ Genom medierna förmedlade Abrahamian att brottningen är korrupt där vissa matcher är beställningsjobb från det internationella brottningsförbundets högsta chef, Raphael Martinetti.¹²² Det som är viktigast i den här historien är att brottningen beskrivits som en bedömningssport, där problematiken om de oklara reglerna och bortdömningar kan förstöra en idrottares dröm på en sekund för att domare har varit köpta och på så sätt dömt fel med vilje.

Sedan 1977 har medierna vid ett flertal tillfällen framhållit att korruption och skandaler florerar i sporten. Man kan dock inte lägga allt ansvar på medierna. De brottare och ledare som gjort intervjuer med medierna har själva valt vad de ska berätta om. Vad vi kan se i den här uppsatsen har många brottare själva tagit upp problemen om korruption, skandaler, bortdömningar och andra negativa händelser som mest troligt varit till brottningens nackdel. De problem som

¹¹⁶ Simon Bank, Klart för guldmatch i morse, s. 33.

¹¹⁷ Richard Åkesson, Brottarkungens stora stund, s. 28.

¹¹⁸ Ibid.

¹¹⁹ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 23

¹²⁰ Peter Dahlén, *Sport och medier*, 390

¹²¹ Anja Gatu, Ara förtjänade ett värdigare slut, s. 14.

¹²² Jessica Ritzén, Lördagsintervjun, s. 47.

brottningen har, vad gäller exempelvis regelbedömningar och korruption kan mest troligen inte lösas med hjälp av media. För att brottningen ska kunna vända på den negativa trend gällande tappet av brottare, anser vi att brottningen behöver få ut det positiva av sporten när de väl får chansen att uttala sig om sporten, samtidigt som problemen löses internt i stället för att ta allt för mycket plats i media.

Källförteckning

- Ahlbom, B., & Petersson, T. *Fyrstadsbrottningsarna*. Bjästa: CEWE-förlaget, 1976.
- Alvesson, M., & Sköldberg, K. *Tolkning och reflektion – Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur AB, 2008.
- Boyle, R., & Haynes, R. *Power Play – Sport, the media and popular culture*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2009.
- Bryman, A. *Samhällsvetenskapliga metoder 2*. Malmö: Liber, 2011.
- Dahlén, P. *Sport och medier – En introduktion*. Kristiansand: Högskoleförlaget, 2008.
- Gee, B., & Leberman, S. (2011). Sport media decision making in France – How they choose what we get to see and read. *International Journal of Sport Communication*, 4, 321-343.
- Gustafsson, B., Hermerén, G., & Petersson, B. *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet, 2011.
- Holme, I. M., & Solvang, B. K. *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Studentlitteratur: Lund, 1997.
- Jönsson, K. *Idrottsfilosofiska introduktioner*. Malmö: idrottsforum.org, 2008.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. *(Den kvalitativa forskningsintervjun)*. Lund: Studentlitteratur AB, 2009.
- Laughey, D. *Key Themes in Media Theory*. Berkshire: Open University Press, 2007.
- Leth, G., & Thurén, T. *Källkritik för internet*. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar, 2000.
- Maxwell, J. *Qualitative research design*. California: Sage publications, 2005.
- Ryen, A. *Kvalitativ intervju*. Kristiansand: Liber AB, 2004.
- Sisjord, M. K., & Kristiansen, E. *Serious Athletes or Media Clowns? Female and Male Wrestlers' Perceptions of Media Constructions*. Oslo: Human Kinetics, 2008.
- Trost, J. *Kvalitativa intervjuer. 4. [omarb.] uppl.* Lund: Studentlitteratur, 2010.

Tidningsartiklar

- Bank, S. Klart för guldmatch i morse.(2000, 25 september). Aftonbladet.
- Berglund, C. Frank tvivlar på sig själv.(1977, 16 oktober). Aftonbladet.
- Berglund, C. Här laddar Frank upp – ensam med musik.(1977, 15 oktober). Aftonbladet.
- Berglund, C. Vi älskar dej, Frank!.(1977, 17 oktober). Aftonbladet.
- Gatu, Anja. Ara förtjänade ett värdigare slut.(2008, 15 augusti). Sydsvenskan.
- Holm, S. Brottarbantning i guldklass.(2000, 11 september). Aftonbladet.
- Månsson, M. Flykt från mattan blev sorti från brottningen.(1988, 22 september). Sydsvenskan.
- Månsson, M. Jörgen i ny skandal.(1993, 19 september). Sydsvenskan.
- Månsson, M. Stor risk för avhopp.(1993, 20 september). Sydsvenskan.
- Månsson, M. Svenska hopp som håller.(1993, 17 september). Sydsvenskan
- Månsson, M. Tomas visar medaljer han ärligen förtjänat.(1988, 23 september). Sydsvenskan.
- Niva, Erik. Superskandalen.(2008, 14 augusti). Aftonbladet.
- Nunstedt, P. Efter VM provar jag wrestling.(1993, 17 september). Aftonbladet.
- Nunstedt, P. Karelin bara skrattar åt Tomas anklagelser.(1993, 19 september). Aftonbladet.
- Nygren, R. Bennis bistra avsked.(1988, 21 september 1988). Aftonbladet
- Nygren, R. Tomas åkte på storstryp.(1988, 20 september). Aftonbladet.
- Printslow, N. Ett miljonevenemang som redan är i hamn.(1977, 11 oktober). Sydsvenskan.
- Printslow, N. Frank tar guld, Prosten hjälte.(1977, 16 oktober). Sydsvenskan.
- Printzlow, N. Hårdbantning kan ge VM-medaljer.(1977, 14 oktober). Sydsvenskan.
- Printzlow, N. Matt svensk inledning.(1977, 15 oktober). Sydsvenskan.
- Printzlow, N. Ny toppbrottare hoppar av VM.(1977, 13 oktober). Sydsvenskan.
- Printzlow, N. Svenska domare avgår om protesten nobbas.(1977, 14 oktober). Sydsvenskan.
- Ritzén, J. Lördagsintervjun – Vi kan aldrig köpa ett guld.(2008, 23 augusti). Aftonbladet.
- Thynander, T. Han var en talang redan som 7-åring.(2000, 26 september). Aftonbladet.
- Wiman, M. Ljungberg favorit till efterlängtat guld.(2000, 26 september). Sydsvenskan.
- Åkesson, R. Brotarkungens stora stund.(2000, 27 september). Sydsvenskan.